

## **Kamarai Stratégia - Országos szakmafelügyelet**

Az alábbi vitaanyag célja, hogy vázolja azokat a javaslatokat, koncepcionális lehetőségeket, melyeket a Területi Elnökök Tanácsa és az országos küldöttgyűlés megvitathat, és azok alapján azt követően a MÉK illetékes munkacsoportjai kidolgozhatják a szükséges szabályzatokat, illetve szükség szerint a MÉK jogszabály módosítást kezdeményezhet.

A Kamara jogszabályokból következő feladata az építészeti tevékenység jogszerűségének biztosítása és szakmai színvonalának javítása. Ennek a feladatának a jogszabályi környezet okán objektív és egyéb szubjektív okokból esetenként nehezen tud megfelelni.

Ezen feladatának törvényi alapja a következő:

### **1996. évi LVIII. törvény (a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról)**

**3. § (1)** A területi kamara az 1. § (1) bekezdésében meghatározott mérnöki, illetve építészeti tevékenység jogszerűségének biztosítása és szakmai színvonalának javítása érdekében az alábbi közfeladatokat látja el:

*b)* ellenőrzi, hogy az *a)* pont szerinti tevékenységet – az összeférhetetlenségi előírásokat is figyelembe véve – csak az arra jogosultak végezzék, ennek keretében illetékességi területén

*ba)* a tervező jogosultságának megállapítása céljából az építési engedélyek nyilvántartásába betekinthez, az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóság megkeresésére, vagy ha ezt a területi kamaráknál folyamatban lévő eljárás indokolja, a tervdokumentációk alapján véleményt nyilváníthat, az építésfelügyeleti hatóságok éves ellenőrzési ütemtervének tartalmára javaslatot tehet, továbbá az építésügyi, és az építésfelügyeleti hatóság hatósági ellenőrzéseiben, célvizsgálataiban részt vehet,

*bb)* az illetékes hatóságtól tájékoztatást kérhet,

*bc)* szükség esetén az intézkedésre jogosult hatóságnál eljárást kezdeményez,

*c)* ellenőrzi, hogy tagjainak tevékenysége és annak minősége megfelel-e a vonatkozó jogszabályoknak, hatósági előírásoknak és a szakmai követelményeknek, szükség esetén saját hatáskörben eljár, vagy az intézkedésre jogosult hatóságnál eljárást kezdeményez,

*e)* együttműködik az *a)* pont szerinti tevékenységet érintő kérdésekben az illetékes hatóságokkal, valamint a helyi önkormányzati szervekkel,

*f)* a megbízók és tagjai érdekeit figyelembe véve közreműködik a mérnöki, illetve építészeti tevékenység minőségellenőrzési rendszerének kialakításában és működtetésében,

### **1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről**

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy olyan szabályozás jöjjön létre, amely biztosítja a fogyasztói érdekek - különösen a biztonságos áruhoz és szolgáltatáshoz, a vagyoni érdekek védelméhez, a megfelelő tájékoztatáshoz és oktatáshoz, a hatékony jogorvoslathoz, továbbá az egyesületeken keresztül történő fogyasztói érdekképviselőhöz fűződő érdekek - védelmét, valamint az érvényesítésükhöz szükséges intézményrendszer továbbfejlesztését, megalkotja a fogyasztóvédelemről szóló törvényt.

A Magyar Építész Kamara (Területi Kamarák) az építészeti szolgáltatás (terv, művezetés, műszaki vezetés, műszaki felügyelet, szakértés) jogszabályoknak és a szakmagyakorlás kamarai szabályainak betartását, az építészeti tevékenységnek, mint szolgáltatásnak megfelelőségét elsősorban segíti, ellenőrzi, szükség esetén moderálja vagy szankcionálja. (A Kamara tevékenysége nem terjed ki és mentes az építészeti- alkotói minőség, azaz a kulturális tartalom megítélésétől, annak mérlegelésétől a szolgáltatás megfelelősége tekintetében.)

A kamarai tagok tevékenysége – amennyiben az Megbízói jogviszony keretében folyik-szolgáltatás, így arra a fogyasztóvédelem szabályai is vonatkoznak.

A kamarai tagok szolgáltatásának megfelelősége „egyenszilárdsága” olyan, a kamarai törvényben meghatározott köztisztviselési elvárás, melyet a „szakmai szolgáltatási és minőségbiztosítási rendszer” tud támogatni, ellenőrizni.

A szolgáltatásokkal kapcsolatos minőségi problémák szankcionálása jelenleg az Etikai Bizottság hatáskörébe tartozik.

Fentiekre tekintettel a Kamara stratégiai célja szerint a megújuló szakmafelügyeleti munka 2 részből áll:

## **1. A szakmagyakorlók munkájának ellenőrzése a kamarai biztosi rendszeren keresztül.**

A szakmagyakorlók munkájának ellenőrzése során az ellenőrzés fő célja a szolgáltatási színvonal feltérképezése, a típus hibák, a szolgáltatás irányának (mélységének, módjának) elemzése, a szükséges szakmai javaslatok, segédletek kidolgozása-javaslatlétéle, melynek alapfeltétele, hogy a MÉK világos képet kapjon a szakmai szolgáltatás állapotáról. A reális helyzet ismeret alapján lehet az építés területén működő szervezetekkel egyeztetni arról, hogy milyen irányban kell továbblépni.

A másik cél a hibásan, szakszerűtlenül teljesítő tervezők figyelmének felhívása a problémákra, kirívó esetekben etikai eljárás kezdeményezése.

Az ellenőrzés csak szűrőpróba szerűen történhet, nincs mód és lehetőség a teljes körű ellenőrzésre.

Az ellenőrzés alapvető feltétele az építési engedélyezési és bejelentési iratokba való, a személyiségi jogok védelmének és az adatvédelmi előírásoknak megfelelő betekintés, hozzáférhetőség biztosítása olyan személyek, szervezeti egységek számára, melyek ügyrendje, megfelel a törvényi előírásoknak. Ez a betekintési jog jelenleg nem áll rendelkezésünkre, és a közeljövőben nem is várható ebben változás, ezért célunk azt elérnünk, hogy a jelenlegi esetleges, személyi kapcsolatokon alapuló rendszer intézményesített formát kapjon, azaz mind az építési hatóságokkal, mind az építésfelügyelettel, mind a különböző tervtanácsokkal szülessenek olyan, a felügyeleti szerv által is jóváhagyott, illetve megkövetelt együttműködési megállapodások, amelyek révén a kamarai biztosok mindenütt lehetőséget kapnak a hatóságokkal közös ellenőrzésre. Ennek feltétele egyben, hogy mindenütt működésbe lépjen a kamarai biztosi rendszer. Mind a költségoptimalizálás, mind pedig a személyes konfliktusok elkerülése érdekében megfontolandó, hogy a kisebb létszámú kamarák esetében célszerű több területi kamarával közös, regionális rendszer működtetése.

Annak érdekében, hogy a Kamara átfogó képpel is rendelkezzen a szolgáltatási színvonalat illetően, kezdeményeznünk kell, hogy a Felügyeleti Szerv betekintést biztosítson az általa e tárgyban végzett vizsgálatok, elemzések anyagába.

Az érintett munkacsoportoknak részletesen szabályozniuk kell az ellenőrzések módját, feltételeit, szempontjait, biztosítani kell, hogy az ellenőrzések minden területen azonos módon történjenek, egyenszilárdságúak legyenek.

A Területi Kamarák ellenőrzéseit követően egy arra hivatott szervezetnek kell megítélnie, hogy az ellenőrzés során feltárt anomáliák milyen természetűek, súlyúak, hogy az egyes egyedi esetekben igényelnek-e figyelmeztetést, vagy súlyosabb esetben etikai eljárást, illetve hogy milyen tapasztalatok szűrhetőek le, azok alapján szükséges-e valamilyen beavatkozás a rendszerbe akár a jogszabályok terén, akár egyéb módon. Az egységes elbírálás, értékelés érdekében ennek egy a teljes kamarát átlátó országos szervezetnek, munkacsoportnak kell lennie. Az ellenőrzés rendszerének kidolgozásával párhuzamosan szabályozni kell az elbíráló, értékelő szervezet munkájának feltételeit, szempontjait, működési módját, helyét a kamara rendszerében, viszonyát a kamara egyéb helyi vagy/és központi szervezeteihez.

Ugyancsak fel kell mérni az egyes szervezetek működtetésének technikai és anyag igényeit, mivel ezt a munkát hosszútávon nem lehet társadalmi munkában végezni. A kamarai biztos munkával kapcsolatos igények a Területi Kamarák, míg az értékelő, bíráló szervezet igényei a MÉK költségvetésében kell megjelenjenek.

## **2. Fogyasztóvédelmi szolgáltatás a szakmagyakorlók és az építetők, valamint a tervezési tevékenységhez kapcsolódó egyéb szereplők számára.**

A felügyeleti szervünk részéről felvetődött annak igénye, azon javaslat, hogy a Kamarának egy új, fogyasztóvédelmi szolgáltatást lenne célszerű elindítania, a jellemzően kevés szakmai tájékozottsággal rendelkező, a főleg lakásépítésben érintett megrendelők számára, amelynek működtetését az állam talán anyagiakkal is támogatni tudná.

A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos szolgáltatás bevezetése olyan, ma még nem létező új forma, amely egyaránt szolgálhatja az építetők, megrendelők érdekeit, mind pedig a szolgáltatást igénybevevő tervező érdekeit is. Ebben az esetben is fontos hangsúlyozni, hogy ez a szolgáltatás nem az építészeti - alkotói minőség, azaz a kulturális tartalom vizsgálatáról szól, nem kíván tervtanács lenni, hanem a tervdokumentáció jogszabályoknak történő megfelelését vizsgálja, azt, hogy a tervező által nyújtott szolgáltatás megfelel-e az előírásoknak.

Ennek a szolgáltatásnak az egységesség érdekében országos szintűnek kell lennie, vizsgálendő annak lehetősége is, hogy az erre létrehozandó szervezet milyen mértékben egyezhet meg a korábban ismertetett, a kamarai biztosok által feltárt eseteket vizsgáló, elemző szervezettel. Amennyiben döntés születik a szolgáltatás megindításáról, úgy az érintett munkacsoportoknak részletesen szabályozniuk kell a szolgáltatás módját, feltételeit, szempontjait, biztosítani kell, hogy az szolgáltatás minden területen azonos módon történjen, egyenszilárdságúak legyen. Ugyancsak meghatározandók a szolgáltatáshoz szükséges technikai, anyagi és egyéb forrás igények.

2019. 05. 02.

Turi Attila, alelnök; Tutervai Mátyás, alelnök